

Sur kapısından kamyon geçişine son, tuğralar sağlam kalacak

YASİN KILIÇ İSTANBUL
16/06/2012

Araçların geçişi esnasında çarpma ve sürtünmeler sebebiyle tarihî sur kapılarına zarar vermesi İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ni harekete geçirdi. Belediye'nin aldığı kararlara göre, yüksek ve geniş araçlara kapatılan tarihî sur kapıları, sadece binek araçların geçebileceği şekilde yeniden düzenlenecek.

Tarih boyu birçok imparatorluğun sahip olmak istediği İstanbul'u koruyan sur kapıları, yaşanan birçok olumsuzluk yüzünden yok oldu. Bizans ve Osmanlı döneminde İstanbul'u çevreleyen "Marmara", "Haliç" ve "kara" surlarındaki 60 kapının birçoğu yok oldu. Tarihi sur kapılarının, özellikle araçların geçişleri sırasında çarpma ve sürtünmeler sebebiyle zarar görmesi üzerine Büyükşehir Belediyesi, önemli bir karar aldı. Son olarak Cibalikapı'ya, yüksek tonajlı bir kamyonun çarpmasıyla kapı üzerindeki Sultan Abdülmecid'in tuğrasının parçalanması üzerine sur kapılarından yüksek ve geniş araç geçişi yasaklandı. Fatih ilçesinde bulunan Cibalikapı, Ayakapı, Yedikulekapı, Belgradkapı, Silivrikapı, Mevlanakapı ve Eğrikapı'dan artık sadece binek araçlar geçebilecek. Büyükşehir ekipleri, kapılardan sadece binek araçların geçebileceği şekilde gerekli fiziki düzenlemeleri yaparak, trafik levhaları hazırlayacak. Sur kapıları çevresine EDS kameraları yerleştirilecek. Gerekli düzenlemelerin ardından tarihi sur kapılarından binek araç dışında geçiş yapan geniş ve yüksek araç sahiplerine cezai işlem uygulanacak.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Ulaşım ve Trafik Düzenleme Komisyonu, Cibalikapı, Ayakapı, Yedikulekapı, Belgradkapı, Silivrikapı, Mevlanakapı ve Eğrikapı'da yaptığı tetkiklerde, kapılarda yüksek ve geniş araçların geçişleri sırasında çarpma ve sürtünmeden kaynaklanan tahribatlar bulunduğu belirledi. Kapıların duvar taşlarından bazılarının söküldüğü, kemerleri ve kapı çevrelerinde, yarık ve çatlaklar meydana geldiği, sıvalarının döküldüğü kaydedildi. Cibalikapı'nın Haliç tarafındaki kemerinin tamamen çöktüğü ifade edildi. Komisyonun, tarihi kapılardaki hasarın tekrar yaşanmaması için yüksek gabarili (boyutlu) araçların verdiği zararlarla ilgili önlem alınması gerektiğini vurgulaması üzerine yapılan toplantıda tarihi yarımadadaki 7 sur kapısından sadece binek araçların geçebilmesi kararı alındı.

Tarihî sur kapıları

Cibalikapı: Mısır Sultanı Kladon'un şeyhi olan ve at kılından bir cübbe giydiği için 'Cebe Ali' diye bilinen kişinin, İstanbul'a saldırdığı kapı.

Ayakapı: Şehrin fethi sırasında 'Ayadede' namında birinin 300 Nakşibendi ile kapının civarına gömülmesi nedeniyle bu adla anılır.

Eğrikapı: Adını eğriliğinden alan kapıdan Tekfur Sarayı'na giriliyor. Topkapı Sarayı hazinelerinin en değerli objelerinden Kaşıkçı Elması, buradaki çöplükte bulundu.

Silivrikapı: Bizans döneminde 'Pege Kapısı' denilirdi. Fatih'in kuşatmasında da bu kapı karşısına 3 top yerleştirildi.

Mevlanakapı: Adı Osmanlı döneminde buradaki Mevlevi tekkesinden gelen kapı, İstanbul'un fethinden sonra açıldı.

Yedikulekapı: Kapının iç tarafında kemerin üzerindeki çift başlı kartal kabartması dikkat çeker. Yedikule Kapısı'ndan Belgrad Kapısı'na kadar 11 burç sıralanır.

Belgradkapı: Surlar üzerindeki ikinci büyük kapı. Belgrad Kapısı denmesinin sebebi olarak, Kanuni Sultan Süleyman'ın Belgrad'ı fethettikten sonra yanında getirdiği esnafı buraya yerleştirmesi gösterilir.